

SVOBODA KLUKŮ V ZEMLJANCE

Svou hru *Sex*, slovy autora „disentní dramoletu o jednom dějství“, napsal Pavel Kohout v roce 1976 pro potěšení několika přátel. V postavách partyzánů, plánujících, jak vyhodit do vzduchu nepřátelský vlak, totiž vykreslil karikované portréty šesti kumpánů a zároveň autorů tehdejší petice za osvobození politických vězňů – Václava Havla, spisovatele a dramatika Ivana Klímy, prozaika a dramatika Alexandra Klimenta, filozofa a historika Karla Kosíka, spisovatele Ludvíka Vaculíka a sebe samého. Přestože zde skvěle fungují odkazy na tyto reálné předobrazy, hra by stála i na půdorysu zcela obyčejných „neznámých“ postav. Vypráví nám totiž příběh o univerzální klučíci sounáležitosti, slabůstkách velkých mužů, kouzelně nepraktických hrdinech a jejich boji proti systému.

Zdrojem vděčné komiky pevně vystavěné inscenace nučického souboru je především oscilace mezi vojenským rámcem skutečně plánované akce a mezi nemilitantní povahou všech účastníků. Tvrdý partyzánský život v podobě systematicky rozdělovaných hlídek, složitě propracovaných plánů a obstarávání materiálu, jídla a zbraní tak naráží na bojové vyzbrojení v podobě švýcaráků a vývrtky a především na celkovou nepraktičnost těchto teroristů, kteří místo provedení akce jen analyzují, rozkecávají, filosofují, řeší své starosti se ženami a hryzcem, chlastají, debužirují a sní.

Velkým kladem inscenace je způsob ztvárnění reálných postav, ve kterém se herci nedopouštějí hloupých vnějškových charakteristik. Pavel (Jiří Jahoda) se nám tak prezentuje „jen“ jako zapálený organizátor dění a vedoucí družstva, kterému se vše vymyká z rukou, Václav (Martin Kozák) zase jako něžně zmatený kuchař, děvkař a kecka, Ivan (Jakub Pilař) coby neustále píšící žlučníkář, toužící po rohlíku, Saša (Roman Solčány) se věnuje pouze vínu, tesknění a dlouhým souvětím, dynamiku přináší příchod napruženého a zemitě nenažraného Ludvíka (Robert Kotál Kunesch) a uctívaného profesora Karla (Miroslav Řebíček).

Všichni herečtí protagonisté si výborně poradili s jazykem hry, intelektuálním stylem mluvy, krásnou češtinou i typickými havlovskými novotvary. Vtipy se na nás valí ve vynikajícím timingu a přesných pointách. Kouzelně provedený je sdělovaný plán operace, pojmenovaný formulacemi politické schůze, což je jeden z (sebe)ironických kohoutovských prvků, ukrytých ve hře i inscenaci. Výborným režijním nápadem byla také Václavova prezentace na tabuli, připomínající nám Havlovy grafické básně, které se nám před očima mění v socialistický znak.

Inszenace ve zběsilém tempu výborně graduje až k velkému finále, kterým je příchod postavy Karla, jehož morální a intelektuální autorita funguje jako kontrapunkt, divákovi několikrát otočí optiku a dovede ho až k destruktivnímu finále. Funkčním řešením se ukázal i pohybově vyřešený závěr, včetně konečného zastavení a otazníku.

Herci důsledně dodržují a naplňují zvolené charakterizace a fascinují týmovou souhrou a propojením, jako by před námi stáli skuteční partáci, kterým věříme, že mají někde v Nučicích vlastní zemljanku. To vše by nebylo možné bez precizního režijního vedení a výkladu situací. Z jeviště pak na nás dopadá ryzí intelektuální zábava a radost ze hry, divadelní a divácká. Nezůstáváme ale jen u legrace. Při tom všem totiž vyvstává vážně a trochu pochmurně otázka (ne)možnosti zahájení občanského odboje všem lidským slabostem navzdory.

Jana Slouková

Bylo to chytré, bylo to zábavné, bylo to poučné, bylo to neskutečně dobré. Sex byl pro mě na letošním Pikniku úplným zjevením.

Karel z Vršovíc

Pánové odvedli úžasnou práci. Obdivuji jejich souhru, užívám si jejich smysl pro pointu. A bránice mě bude bolet ještě dlouho. Moc všem děkuji za tuhle inscenaci.

Jiří z Poděbrad

Kromě všech divadelních kvalit a různých nevidadelních přesahů to pro mě mělo ještě nostalgickou vrstvu. Připomínku osobnosti, vedle kterých dnešní takzvané osobnosti sotva obstojí.

Petra z Rakovníka

Myslím, že *Sex* má šanci stát se hitem několika sezón. Bude se o něm mluvit podobně jako o Testosteronu. Je to to skvělý příklad herecké souhry a partnerství na jevišti. A jestli někdy zase nahlédnu do Vaculíkova Českého snáře, asi si ho poprskám smíchy, protože navždy budu mít před očima Robertovu neuvěřitelnou kreaci v roli Ludvíka.

Martin z Jihlavy

Pecka.

Jana z Loun

